

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

Dordt naat God

"Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God"

Psalm 42:3a

U bent wat u begeert. Bij de dichter van de bovenstaande woorden is dat duidelijk. Zijn begeren gaat uit naar God, naar de levende God. Hij heeft een levend Godsgemis. Met heel zijn bestaan hunkert hij naar de gemeenschap met God. Hij is God kwijt, beter gezegd hij is God opnieuw kwijt. In zijn eertijds leefde hij zonder God en zonder hoop in deze wereld. Door genade heeft hij de gemeenschap met God mogen leren kennen. Hij weet dus wat hij mist.

Hij weet van de tijden dat God heel dichtbij was. Er was onderling verkeer met God. God was voor hem de levende God. Een God Die hoort, Die zich openbaart door Zijn daden. God was voor hem een Handelende Persoon, Die naar hem omzag. Zich over hem ontfermende, Die zijn liefdesuitingen aan hem betoonde. Die hem verhoorde, toen hij riep. Die hem leidde, toen hij dreigde af te dwalen. Die hem kastijde, om hem op te voeden tot een godvruchtig leven. Een God Die hem enerzijds ontdekte en anderzijds Zijn vergeving hem niet onthield. Die God is hij kwijt. Naar Die God verlangt hij. Niet naar een onbekende God. Had God Zich teruggetrokken? Wilde God geen omgang meer met hem? Gaf God geen vertroosting meer? Zouden Zijn beloftenissen immer zijn vervulling missen? Hoe komt het toch dat God geen gemeenschap met hem uitoefent, althans dat lijkt zo? Allerlei vragen stormen er in zijn ziel. Heeft hij zich bedrogen, was het inbeelding geweest? O nee, voor de dichter was het geen inbeelding geweest. Dat blijkt wel uit het geheel van de Psalm. Ook was zijn gemis geen inbeelding, dat was werkelijkheid. In deze nood komt zijn diepte begeerte naar boven. Dat geeft gebedsworstelingen, geloofsoefeningen met Gods beloften. Immers U hebt gezegd HEERE: 'Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten'. Waarom hebt Gij mij dan verlaten? Heb ik daar aanleiding toe

gegeven? Ben ik slordig geweest in mijn gebedsleven? Liet ik oude begeerten de kop op steken? Leg het toch open, opdat ik Uw gevoelige gemeenschap weer mag ervaren. Kent u ook iets van die gebedsworstelingen? Het is de Geest die in de ziel van de dichter een onstuitbare begeerte naar God verwekt. God zal Zich niet definitief terugtrekken. Hij is de getrouwe Verbonds-God. Hij hoort het geroep van hen die naar God dorsten. Hij zal Zich bij vernieuwing openbaren als een God in Christus. Immers een weg van beproeving zal leiden tot een diepere kennis van God in Christus. Daardoor wordt de kennis van Die Persoon geconcretiseerd. God in Christus zal een kant van Zich openbaren, die we wellicht nog weinig nodig hadden gekregen. Als de Leidsman, of Trooster of Herder of Rotssteen, Wiens werk volkomen is enz. Ja zo, dat Hij werkelijkheid wordt, dat Zijn deugden steeds meer en meer werkelijkheid gaan worden in het leven van Zijn liefhebbers. Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God. Die dorst zal gelest worden. Ja er zal een tijd komen dat ze nimmermeer dorsten. Dan mogen ze zich eeuwig laven aan de Fontein des levens.

K. Visser

ding van de intrede en bevestiging van ds. A. Hoekman. Ds. K. Hoefnagel levert onder de titel "Een boze tijd" een artikel voor dit nummer van ons blad. Uit het gedachtegoed van Boston is geput voor een vierde artikel over de bekering.

Rotterdam – Kralingen

Zaterdag 30 juni is br. A. Hoekman bevestigd tot predikant van de Chr. Geref. Kerk te Rotterdam- Kralingen. Bevestiger was ds. K. Visser van Barendrecht. Een samenvatting van beide preken die gehouden zijn is opgenomen in ons blad. We wensen ds. Hoekman en zijn gezin een goede ingang in de gemeente van Rotterdam- Kralingen en we hopen dat de ambtelijke arbeid in Rotterdam-Kralingen rijk gezegend mag worden.

Ontmoetingsdag Urk

D.V. zaterdag 15 september. Sprekers: ds. K. Hoefnagel, ds. P. den Butter, ds. J.M.J. Kieviet en ds. P. Roos.

Verschijning volgend nr.

Het volgende nummer van ons blad zal in verband met de zomertijd D.V. *donderdag 16 augustus* verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 9 augustus. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

AvH

VAN DE REDACTIE

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een meditatie geplaatst van ds. K. Visser over Psalm 42:3a "Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God." Ds. J.M.J. Kieviet vervolgt zijn serie over "De verzegeling met de Heilige Geest" Ds. P. Roos schrijft naar aanleiding van de Catechismus over de heiligmaking. Ds. P. den Butter publiceert een tweede artikel over "woorden van Agur." Ds. M.C. Tanis schrijft over de tweede brief van Paulus aan Timotheüs "Een hart onder de riem" en hij levert een bijdrage onder de titel "Enkele gedachten" naar aanlei-

Op krasse manier heeft Agur zijn leerlingen Ithiël en Uchal verteld, dat hij niet meer dan een onvernünftig en onkundig mens was. Dat zei hij op een manier, die ons de vraag doet stellen: Is dit nu niet wat erg overdreven en aangedikt? Zo lijkt het immers? Of mogen en moeten we Agurs woorden op dit punt serieus nemen? Meent hij echt wat hij zegt?

Verootmoediging

Dergelijke uitspraken komen we in de Bijbel trouwens meer tegen. Denk eens aan Asaf, die van zichzelf zegt: *Toen was ik onvernünftig en wist niets; ik was een groot beest bij U* (Ps. 73:22). Overdrijft Asaf? Overdrijft Job als hij zegt, dat hij zich verfoeit en berouw heeft in stof en as (Job 42:6)? En Jesaja, die we horen zeggen: *Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben en woon in het midden van een volk dat onrein van lippen is* (Jes. 6:5)-overdrijft hij? Paulus zegt van zichzelf dat hij vleselijk is, verkocht onder de zonde (Rom. 7:14). Hij zegt ook dat hij de voornaamste van de zondaren is (1 Tim. 1:15). Zijn ook zijn uitingen overdreven?

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren, Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.
Telefoon: 0184-669116.
Fax: 084-2220131.
Email: pand@solcon.nl
Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 8,50 per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 8 dollar per jaar.
Advertenties € 0,38 per mm met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Laten we voorzichtig zijn. Lees eens Spr. 20:27 en doe eens wat daar staat. Wat komen we dan tegen? *De ziel des mensen is een lamp des Heeren, doorzoekende al de binnenkamers van de buik*. En vooral als Gods Geest ons echt gaat onderwijzen in wie we door de zonde geworden zijn en wat de zonde met ons nog altijd doet - dan komen we toch woorden tekort om uit te drukken wat we in ons eigen hart ontdekken aan verkeerdheid en dergelijke. Nee, dan is het niet overdreven van Agur om zichzelf zo laag neer te zetten. Dan is een mens niet anders dan dwaas en onvernünftig.

Wat hebben we ons trouwens veel verbeeld. Wat zijn we meermalen hoogmoedig geweest. Wat deden we vaak alsof we zoveel wisten. Soms durfden we zelfs zover gaan dat we deden alsof we het beter dan God wisten en Zijn doen en laten daarom wel aan ons oordeel mochten onderwerpen. Zo was het bij Asaf immers. Maar als God ons laat zien hoe we werkelijk zijn, dan wordt het wel anders. Dan gaan we echt beleven wat we werkelijk zijn. Dat onze kennis niet deugt. Dan zingen we een toontje lager. Wat, dan zingen we helemaal niet meer. Dan wordt onze mond gestopt. Dan is er verootmoediging. En dat is wat we uit de woorden van Agur horen.

Daarmee is dan tevens iets gezegd over wat de Heere in een mensenleven doet als Hij die mens met Zichzelf confronteert. Een mens wordt een keer op z'n plaats gezet. We schuiven niet zonder dat we onszelf enigzins hebben leren kennen het Koninkrijk Gods binnen en we worden geen kinderen Gods zonder dat we ons voor de allerhoogste Majesteit tegen Wie we gezondigd hebben, hebben leren verootmoedigen.

Met andere woorden: kennis van onszelf; kennis van wat onze Catechismus het eerste stuk noemt, kunnen we niet overslaan. God slaat haat ook niet over. Onze christelijke godsdienst is nog altijd een zondaars-religie. Voor mensen die niet als zondaar voor God willen buigen heeft die religie niet veel te bieden.

Op zoek naar God

Hoe is Agur zover gekomen? Hij was er achter gekomen, dat hij God niet kende. Gods scheepsel is immers van zijn Schepper afgevallen. De mens is God kwijt. Ergens voelt de mens dat als een gemis. Vandaar dat hij God zoekt. Maar hoe? En waar? Kijk, op deze punten komt nu juist zijn onkunde uit. Hij zoekt God wel, maar hij zoekt Hem op een verkeerde manier.

Hij zoekt Hem ook op plaatsen waar hij Hem nooit zal vinden.

Dat bewijst het heidendom. Paulus kwam dat in Athene ook tegen. Op zijn zwerftocht door de stad zag hij overal altaren, gewijd aan allerlei goden en godinnen. Hij merkte dat de stad alleszins godsdienstig was. Op een gegeven moment kwam hij zelf een altaar tegen gewijd aan de onbekende God. En als hij daarna de burgers van Athene gaat toespreken haakt hij op dat altaar in en ze horen hem zeggen, dat de mens kennelijk voortdurend op zoek is. Op zoek naar God. Maar al dat zoeken is ijdel, tevergeefs. Zo verkrijgt een mens geen Godskennis. Zo krijgt hij hoogstens een valse kennis van God. Wat van beneden komt is onbetrouwbaar. Dat helpt ons geen stap verder. Wat we nodig hebben, moet van Boven komen, bij God Zelf vandaan.

Daarom zijn alle soorten van wijsbegeerte en alle theorieën die mensen uitgedacht hebben nutteloos gebleken. Geen mens is op die manier tot God opgeklimmen. Ook Agur heeft langs dergelijke wegen God niet leren kennen. Zo leert een mens geen wijsheid. Zo wordt de wetenschap der heiligen niet verkregen. Of, zoals we het woord van Agur misschien beter moeten vertalen: de wetenschap van de Heilige; de heilige God.

Dat is dan ten voeten uit het probleem van de mens die zondaar is geworden. Hij kent God niet. Hij staat buiten Hem. Hij is wel Gods scheepsel, maar de Schepper is hem onbekend. Luister maar als Agur zijn leerlingen een serie vragen stelt. Vragen die in feite alleen maar beantwoord kunnen worden met: Ik weet het niet. Heus, ik weet het niet. Vragen, waar een mens het antwoord niet op geven kan.

Vragen

Laten we met Ithiël en Uchal meeluisteren. Wie is ten hemel opgeklimmen en nedergedaald? Is er iemand, die zichzelf kan presenteren en zeggen: Ja, dat ben ik? Zou iemand, die dit zou willen volhouden, niet door iedereen voor leugenaar worden gehouden?

Wie heeft de wind in zijn vuisten verzameld? Wie beheerst de wind, of het nu het zachte briesje is of de bulderende orkaan? Wie controleert de wind? Wie laat haar waaien en wie beveelt haar te gaan liggen? Is er een mens die kan zeggen: dat doe ik?

Wie heeft de wateren in een klee gebonden? Wie heeft de wateren boven de aarde in wolken bij elkaar gebracht en wie bepaalt wanneer die wolken hun last mogen laten vallen op de aarde? Is dat

het werk van een mens? En als het niet het werk van een mens is, wiens werk is het dan? Of is het alleen 'de natuur'?

Wie heeft al de eindigen der aarde gesteld? Wie bepaalt waar de zee eindigt en het land begint? Of, anders vestaan: Wie heeft de grondslagen, de fundamenteën der aarde vastgesteld? Wie houdt de aarde in stand? Geeft de biologie antwoord op die vragen? Of de geografie? Of de filosofie? Of welke andere wetenschap dan ook?

Agur vraagt verder. Met de vragen die hij tot nog toe gesteld heeft, heeft hij al het volstrekt ontoereikende van menselijke wetenschap en kennis aangegeven. Maar de vragen willen wel beantwoord worden. Als het dan geen mens is die deze dingen doet, wie doet het dan wel. Hoe is Zijn Naam en hoe is Naam van Zijn Zoon, zo gij het weet? Wat is Zijn identiteit? Is er ooit iemand die daar achter gekomen is? Die weet Wie de Schepper is? Die weet of Hij ook nog een Zoon heeft en hoe die Zoon dan heet? Wie weet het? Nee, de kennis van God is onbereikbaar. Van beneden uit klimmen we nooit tot die hoogte op. Inderdaad, een mens is onvernünftig. Met al zijn kennis en met al zijn pretenties en met al zijn grote woorden. Heus waar, Asaf heeft gelijk en Agur heeft gelijk: Een mens heeft niet eens een mensverstand. Hij is een groot beest.

Erg verootmoedigend en zelfs kleinerend, nietwaar? Hier kun je het toch eigenlijk niet mee eens zijn. Tot deze erkenning komen we niet graag. En de Heere heeft heel wat werk om ons dit eerlijk te laten bekennen. Want we strijden er tegen. Bukken doen we al niet graag en zo diep bukken al helemaal niet.

Toch brengt de Heere de Zijnen ertoe. Ze gaan het met Agur eens worden. Hij

laat hen immers hun onbekwaamheid zien. En hun ongeschiktheid. En hun dwaasheid en verkeerdheid. Wat weet een mens? Wat is een mens? Door zich van de Heere af te wenden heeft hij alles verspeeld.

Zo schudt God een mens leeg. Zo laat Hij ons weten hoe blind we zijn. Zo maakt Hij mensenkinderen arm en leeg. Zo breekt Hij mensen af. En de vraag gaat klemmen: Wie kan dan zalig worden? Ja, zalig worden wordt dan ook nog iets wat onmogelijk is. Tenminste, bij de mensen.

Agur heeft zo wel de radicaliteit van de zonde leren kennen. Zoals - en dan zal nog blijken - hij ook de radicaliteit van de genade leerde kennen. Een radicaliteit, die vandaag veelal weg is. Of beweer ik hiermee teveel? Ik hoop het van harte. Maar is veel prediking niet erg slap geworden? Juist ook in het tekenen van het stuk van onze ellende? En is in wat dan nog door moet gaan voor geestelijk leven, er ook niet veel slappe en vaagheid? O, de bijbelse radicaliteit van zonde en genade - God geve ons die weer te verstaan en te beleven!

Een weg is er dus niet. Althans niet van ons uit. Maar er is wel een weg. Bij God vandaan. Die weg vond Agur. En zo is hij toch in staat om de vragen die hij stelde, te beantwoorden. Niet door zijn eigen slimheid en inzicht. Maar alleen doordat God hem de antwoorden heeft voorgesegd. God heeft Zich immers bekend gemaakt. En toen Agur daar erg in kreeg en op school kwam, ging hij het zien. En daar kan hij dan ook tegenover zijn leerlingen van spreken.

P. den Butter

niet dat bekering een levenslang werk is. Dagelijkse bekering is nodig. Nog weer anderen zien de noodzaak van de bekering niet in. Zij zijn rein in eigen ogen. De zonden worden ontkend. Er is geen treuren over de zonden en een belijden ervan. Er zijn er die altijd de prediking gehoord hebben, maar nog steeds dood zijn in de zonden en de misdaden. Sommigen bekeerden zich gedeeltelijk en keerden terug tot hun vorige leven. Er zijn er die leven in zonden. Het einde van een goddeloze levenswandel is vreselijk. Wandelt u in het gezelschap van hen die de Heere vrezen of van de vijanden van God? Denk aan Spr. 29:1 "Een man, die, dikwijls bestraft zijnde, den nek verhardt, zal schielijk verbroken worden, zodat er geen genezen aan zij."

Verplichting

God eist de bekering. De Schepper eist dit. Gods Woord is hier heel duidelijk in. We lezen in Hand. 20:12 "Betuigende, beiden Joden en Grieken, de bekering tot God en het geloof in onzen Heere Jezus Christus." De profeten hebben opgeroepen tot bekering. De Heere Jezus en Johannes de Doper hebben uitgesproken: "Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen." Ook de apostelen hebben tot bekering opgeroepen. Ook de doop roept op tot bekering. Wie onbekeerd is strijdt tegen het merkteken van de Heere. Ook de zegeningen die ontvangen worden verplichten tot bekering. De belijdenis des geloofs verplicht eveneens tot bekering. Bedenk dat de zonde duur wordt betaald. Wie in de zonde blijft komt in de eeuwige rampzaligheid. Het plezier in de zonde duurt kort. De echte vreugde is alleen te vinden in het dienen van de Heere. De goddelozen hebben geen vrede. Als iemand roept een beker met gif weg te gooien en u drinkt eruit, is dat niet dwaas? Als de Heere oproept tot bekering van de zonden en u gaat voort met zondigen is dat net zo dwaas. De dood komt zeker en daarom is bekering noodzakelijk. Velen willen met Gods kinderen sterven, maar niet met hen leven. Op blz. 125 schrijft Boston het volgende: "Wensen dat alles vlak voor uw sterven goed komt, is hetzelfde als het ophangen van een zwaar gewicht aan een dunne draad. Uw zaken moeten echter voor uw sterven in orde zijn." Er is geen bekering in het graf. Bedenk dat het oordeel komt, u komt te staan voor de rechtbank van God. Na het sterven komt het oordeel. Als Christus wederkomt, zal ieder door Hem geoordeeld worden. Het lijden van Christus dient tot bekering aan te sporen. Aan het lijden van Christus wordt duidelijk dat het vreselijk is te vallen in de handen van de levende God. De zonde werd op

DE BEKERING (4)

Bekering is absoluut noodzakelijk. Zonder bekering is er geen ingaan in het Koninkrijk der hemelen. Zonder bekering blijft men voortgaan over de brede weg. Zonder bekering blijft men de duivel dienen. Wie de duivel blijft gehoorzamen zal de bezoldiging der zonde ontvangen: de dood in zijn volle betekenis. Wie door de Heere bekeerd is, zal zalig worden. Hier in dit leven worden de voorsmaken van de zaligheid al ondervonden. Een heerlijke toekomst wacht: de volkomen zaligheid.

Verontschuldigen

Er zijn mensen die zeggen dat zij zich bekeren van hun zonden. Maar daarmee bedoelen ze alleen dat zij spijt hebben van het kwade dat zij gedaan hebben, ze treuren er even over en spreken een korte wens uit om genade te krijgen. Maar dat is geen bekering. Boston schrijft dat het hart verscheurd moet worden vanwege de zonden. Dat betekent ook dat het hart van de zonden moet worden afgescheurd. Bekering betekent goede vruchten voort te brengen. Iemand die zegt dat hij zich al bekeerd heeft beseft

een vreselijke manier zichtbaar in Sodom toen de stad verwoest werd door het oordeel van God. Op Golgotha treft de gerechtigheid van God de Zoon van God. Zou u de zonden niet haten en verafschuwen? De zondaar doet God onrecht door de overtredingen. Wie zondigt minacht de alomtegenwoordigheid en rechtvaardigheid van God. Gods wetten vertrappen betekent Hem onrecht aandoen. De zondaar doet God onrecht door Zijn Zoon te verachten en Zijn Geest te bedroeven. De zondaar doet God onrecht door de overblijfselen van Zijn beeld te vervormen. Hoe vreselijk is het om alle sporen van Gods beeld in ons uit te wissen. Door de zonden wordt kwade invloed uitgeoefend op anderen. Hoe vreselijk is het de ondergang van anderen te veroorzaken. Bedenk dat God uw Schepper is, uw Bewaarder, de Heere ziet u altijd en overal, Hij is Getuige van alles wat ieder doet en uw Rechter. Wees niet doof voor de roepstemmen van God tot bekering. God roept tot bekering door zegeningen en moeiten en bovenal door de prediking. Wie onbekeerd blijft, zal zeker ten onder gaan. Bedenk dat het plezier van de zonde maar een moment duurt en dat de hel eeuwig is.

Behoud

Door de waarachtige bekering is er ont-koming aan de toorn van God. Boston wijst erop dat er medicijn is voor alle ziekten van de ziel. We lezen op blz. 142 "Niets kan fataal zijn voor hen die gewillig zijn om naar de Arts te gaan en Zijn methode tot genezing te ondergaan. David, Paulus, Manasse en Petrus zijn nu in heerlijkheid, terwijl zij de grootste zonden gedaan hadden. Maar zij bekeerden zich van hun zonden." Zou dat geen hoop geven? Er staat in Jesaja 55:7 "De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot den HEERE, zo zal Hij zich zijner ontfermen, en tot onzen God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk." Ware boetvaardigen gaan niet naar de hel. Zij komen in de hemel. Denkt u dat u teveel zonden gedaan hebt? Er is veel genade bij de Heere te vinden. We lezen immers in Jesaja 1:18 "Komt dan, en laat ons samen rechten, zegt de HEERE; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw, al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol." Bent u opnieuw in de zonde gevallen? Beneemt u dat alle hoop? De Heere zegt in Zijn Woord: "Keert weder, gij afkerige kinderen! Ik zal uw afkerigen genezen" Jeremia 3:22. Denkt u dat u te lang gezondigd hebt? Lees de gelijkenis van de arbeiders in de wijngaard er eens op na. Er worden er niet alleen aan het begin van de dag geroepen om te

arbeiten in de wijngaard, er worden er ook geroepen te elfder ure, als de dag al bijna voorbij is. Zie bijvoorbeeld naar de moordenaar aan het kruis. Meent u dat er niemand zo erg gezondigd heeft als u? Zie dan naar Manasse. Christus heeft gezegd in Johannes 6:37 "En die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen."

Onboetvaardigheid

Boston schrijft dat onboetvaardigheid onder het Evangelie een zonde is van de ergste soort. Wie onbekeerd blijft onder de prediking stapelt zonde op zonde tot dat God de levensdraad afsnijdt. Christus, Zijn apostelen en Zijn dienaren tot op de huidige dag, roepen steeds op tot bekering. Het is ontzettend deze oproepen naast zich neer te leggen. We lezen op blz. 146 "Onboetvaardigheid is een bloedige zonde, die u zal onderdompelen in eeuwigdurende ellende." Brutale zondaren horen wel, maar doen alsof zij niet horen. Er zijn ook trage, wanhopige zondaren die niet willen scheiden van hun zonden. Er zijn doortrapte, verwaande zondaren die doorgaan in de zonden terwijl ze doen alsof ze met hun zonden gebroken hebben. De verwaande zondaren laten zich niet overtuigen, wat er ook tegen hen gezegd wordt. De luie zondaren stellen net als Felix de bekering uit. Jonge mensen stellen de bekering uit tot ze ouder worden. Ouderen stellen de bekering uit tot hun

sterfbed. Er wordt niet mee gerekend dat er niets onzekerder is dan het leven en niets zekerder dan de dood.

Hoe komt het dat velen onbekeerd blijven voortleven? Boston noemt verschillende oorzaken. Hij schrijft over achteloosheid: mensen denken niet na over hun ziel en de eeuwige bestemming. Ook kan een belemmering zijn liefde voor en zorgen om de wereld. De duivel jaagt mensen het leven door en gunt geen tijd tot bezinning op de eeuwigheid. Er bestaan vooroordelen tegen vroomheid en ernst. Tenslotte noemt Boston: hoogmoed, ongeloof en traagheid.

Boston spoort aan veel na te denken over de zonde zoals zij is, welk een kwaad zij is. Ook is het goed te bedenken hoe kort de levenstijd is. Hij roept op te bidden om bekering. Leg de vinger bij de belofte dat de Heere een nieuw hart zal geven. Hierbij valt te denken aan Ezech. 36:26 "En Ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwen geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vlesens hart geven."

N.a.v. Berouw, Thomas Boston, gebonden, 312 blz., € 21,90, Uitgeverij De Banier, Utrecht, ISBN 978-90-336-0725-7.

A. van Heteren

EEN HART ONDER DE RIEM

2 Tim. 1:6

Een echte dienstknecht van de Heere weet zich tot het eind van zijn leven verbonden aan de dienst van de Heere alsook aan Zijn dienaren. Dit zien we duidelijk bij Paulus in de dodencel. We gaan na wat Paulus schreef aan Timotheüs. Voor Paulus' aandacht kwam het werk van 's Heeren genade in het leven van de grootmoeder en moeder van Timotheüs. Paulus kon ook getuigen dat het oprechte geloof leefde en werkte in Timotheüs zelf. Dit deed Paulus niet om Timotheüs op een rustbank te plaatsen, zodat Timotheüs kon gaan leven met de gedachte: het zit bij mij wel goed, het komt in orde, ik ben gearriveerd. Dit is een gedachte die kan leven. Maar deze gedachte vindt geen grond in de Heilige Schrift. Een leven des Heeren blijft een werkzaam leven. Wanneer we de woorden van Paulus die hij aan Timotheüs schreef goed lezen, heeft de uitgesproken verzekering een reden en een doel. Paulus weet dat de gemeenten leven buiten het paradijs. Veel komt er op hen af. Veel kan er in de gemeente komen

en werken. Paulus kent ook Timotheüs. In zijn vorige brief aan Timotheüs heeft Paulus het gehad over de zwakheden van Timotheüs (5:23). Hij was lichamenteel niet zo sterk. Het kan voorkomen dat dit psychisch zijn weerslag kan hebben. Drempels of zelfs bergen verrijzen. Men kan soms niet meer verder. Dit nu dreigde ook voor Timotheüs. Paulus weet van zijn eigen ondervindingen. Daar komt nu nog bij, dat Timotheüs straks zijn geestelijke vader moet missen. Het heengaan van Paulus zal hem aangrijpen. Elk contact is dan voorgoed verbroken. We weten hoe de stemming van Elisa was na het heengaan van Elia. Ook is bekend zijn indringend verzoek aan de Heere. Tot versterking wijst Paulus op het gebeuren in het leven van Timotheüs. Hij spreekt van de geestelijke staat die Timotheüs mag kennen, maar ook van zijn roeping tot het ambt. Timotheüs had de gave van de Heilige Geest ontvangen. In zijn leven was de Heilige Geest gekomen met het doel om in de dienst van de Heere in de gemeent(n)

werkzaam te zijn. Hij had de gave ontvangen om te preken, om leiding te geven, om te onderwijzen. De Heilige Geest zou hem steeds bekwamen tot alles waartoe Timotheüs geroepen werd. Nu wordt Timotheüs geroepen om de gaven van de Heere op te wekken, weer te doen opleven. Laat voor de aandacht komen en steeds leven wat de Heere geschonken heeft. De Heere Die geroepen heeft, blijft getrouw en wil in alle omstandigheden, die soms zeer moeilijk en hachelijk zijn, Zich niet onbetuigd laten. Hun geeft Hij moed en krachten, die hopen op Hem wachten. Paulus voegt er aan toe: de gave heb je ontvangen door de oplegging mijner handen. Paulus had ook deelgenomen aan de oplegging der handen. Paulus herinnert Timotheüs aan de bevestiging in het ambt. Timotheüs is bevestigd geworden door de oplegging der handen. Wanneer nu een kandidaat in de theologie bevestigd wordt tot dienaar des Woords, vindt ook de handoplegging plaats. Een plechtig uur. De handoplegging geschiedt ook nu door ambtsdragers. Wanneer we aan Timotheüs denken en dat is ook nu van betekenis, komt naar voren dat Timotheüs door het opleggen van de handen de gave van de Heilige Geest had ontvangen. Zeker, de handoplegging werkt deze gave zelf niet. Het is symbool van het verlenen van de gaven door de Heere. Het wijst op ambtelijke gaven en bekwaamheden. Timotheüs kende reeds de werking van de Heilige Geest in zijn leven. In zijn woonplaats Lystre werd het waargenomen. Vandaar dat de broeders een goed getuigenis van Timotheüs konden geven (Hand. 16:2). Gods werk blijft in een gemeente, en zeker voor een kerkenraad, niet verborgen. Wat nu de genadekennis en de goddelijke roe-

ping betreft zien we een verschuiving. Wil en kennis lijken genoeg te zijn. Het gebed om Gods knechten zij onder ons. Dominees zijn er genoeg. Prof. Van der Schuit heeft gezegd dat wij geen ANWB borden nodig hebben, maar gidsen, die de weg kennen. Arm is de dominee, die het zelf moet zien te klaren of uit conclusies leeft. Gods knechten richten het oog op Paulus en Timotheüs en vinden aansluiting bij hen. Zo ook als het gaat over de handoplegging. Het is de verzekering dat de Heere alle bekwaamheid zal geven om de dienst te kunnen vervullen. Timotheüs kon daar op zijn weg troost en sterkte uit putten. Wat kunnen die goddelijke roeping en verzekering een hart onder de riem zijn in tijden van zwakte, moedeloosheid, strijd en aanvechting, alsook wanneer eigen onbekwaamheid sterk leeft en de goddelijke eisen spreken. Paulus bemoedigt Timotheüs: denk aan het gebeuren des Heeren. De werking ervan gaat door. Voed steeds het oud vertrouwen. Zoek in 's Hoogsten lof uw lust. Elia ging weer verder na het gebeuren onder de jeneverboom op de berg Sinai. Zo gaan Gods knechten verder op de weg. Er wordt verstaan wat Paulus gezegd heeft tot de ouderlingen van Efeze in het afscheidsuur: Maar ik acht op geen ding noch houde mijn leven dierbaar voor mijzelfen opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen, welken ik van de Heere Jezus ontvangen heb om te betuigen het Evangelie der genade Gods, Hand. 20:24. In dit verband heeft ds. W.F. Laman gezegd: wel onbekwaam, maar niet onbevoegd!

ler, maar een dienaar van het Goddelijke Woord. Geen heer met het Woord, maar in de gemeente steeds slaaf van het Woord en met het Woord. Hierin blijkt iets van de gelijkvormigheid aan het beeld van Christus Jezus Die gezegd heeft: Ik sta in het midden van u als Eén Die dient. Een predikant, ook in het heilig uur gebogen in het midden van de gemeente voor het Aangezicht van de Heere voor en onder het Woord van de Heere. Dit dient een blijvende zaak te zijn. Heel het ambtelijke leven door. Knielen voor het Woord. Lezen uit het Woord. Luisteren naar het Woord. Bidden met het Woord. Prediken alleen het Woord. Overal moet zijn de heerschappij van het Woord. Wie is nu daartoe bekwaam? Het zij steeds: onze bekwaamheid is uit God.

Naast de hartelijke band aan de Heere en Zijn Woord moet er ook zijn de band aan de drie formulieren van enigheid. Uit de schat van de kerk moet genomen worden wat van nut kan zijn voor het ambtelijke werk. De eigen kerkelijke geschiedenis mag niet tot het verleden behoren. Van de Gereformeerde Gemeenten wordt wel eens gezegd: men heeft het maar steeds over ds. Kersten. Dat kan. Maar wordt er door ons nog gesproken over de professoren Wisse, Van der Schuit en Van der Meiden? Heeft men het nog over hun nalatenschap? Over prof. Wisse is wat bekend geworden over zijn houding zo af en toe. Is er niet meer? Wat kan er gezegd worden van David. Maar wat zegt de Heere van hem en wat David persoonlijk gekend heeft en wat zijn nalatenschap is. Zo kan er van 's Heeren wege vandaag ook het een en ander doorgegeven worden. Ook over het persoonlijke leven. Voor de liefhebbers des heils spreken ze nog nadat ze gestorven zijn. Nu zijn gedenkboeken prachtig. Maar niet slechts voor weten of boekenkast. Het is voor kennis en navolging. Dat is Bijbels. Zo ook de synodale brief van 1953. Het lijkt dat het een archiefstuk is geworden, te vinden in het kerkelijk bureau te Veenendaal. Het beïnvloedt het kerkelijke leven niet meer. Dat is erg. Zo wordt er geen recht gedaan aan wat in het bevestigingsformulier staat: dat het Woord des Heeren grondig en oprechtelijk aan het volk voorgedragen moet worden. Het toe-eigenen in het gemeen als in het bijzonder tot nuttigheid der toehoorders met onderwijzen, vermanen, vertroosten en bestraffen naar eens iegelijks behoefte, verkondigende de bekering tot God en de verzoening met Hem door het geloof in Jezus Christus. Dit nu mag nergens ontbreken. Ook daarin moet blijken de band aan het voorgeslacht. De liturgie in de eredienst valt hier niet buiten. Triest is het. Ook daarin valt verschil,

ENKELE GEDACHTEN

Zaterdag 30 juni vond de bevestiging en intrede van Kand. A. Hoekman plaats te Barendrecht. Heel wat gedachten kwamen naar voren. Zelf mag ik aan die bijzondere dag terug denken. Nu 54 jaar geleden. Een wonder van de Heere. De Heere riep. Hij bekwaamde. Hij stuurde naar een gemeente. Na vele jaren van werken in Zijn dienst kan de roem alleen zijn in de Heere. In Zijn onveranderlijke trouw, vastliggend in het bloed en de gerechtigheid van Christus Jezus. Maar ook de waarmaking van Zijn Woord. Hij Die u roept is getrouw, Die het ook doen zal. Het heeft plaatsgevonden en vindt nog plaats. De gehoorde preken gingen niet langs mij heen. De teksten waren treffend. Het bevestigingsmo-

ment maakte bijzonder indruk op mij. Het aanhoren van het bevestigingsformulier. Het knielen onder de geopende Bijbel. De handoplegging. Wat heeft de Heere onze vaders toch licht en wijsheid gegeven om te zorgen voor een kerkelijk formulier. Het is Schriftgetrouw. Kernachtig. Vol onderwijs. Aansporend. Maar ook verzekerend. Hoopvol. Het is noodzakelijk dat predikanten dit formulier veel lezen, herlezen en op zich laten inwerken. Er staat wat in, waarop men ja heeft gezegd. Beloofd aan de Heere en aan de gemeente. Prediking, catechese en pastoraat zijn de prioriteiten van het ambtelijk werk.

Een predikant is geen manager. Geen gezelligheidsman. Geen brievenbestel-

verschuiving, verandering in vergelijking met het verleden op te merken. En het einde daarvan is er niet. Men denkt dat het de gemeente ten goede komt. Het tegendeel wordt gezien. Wordt er ook iets geleverd op de kerkelijke markt. Men biedt aan of voert in wat bij anderen reeds te vinden is. Men neemt over of past aan. Echter de Psalmen zijn niet uitgediept. Aan Gods directe gave hebben we genoeg voor de eredienst. Dat is mijn vaste overtuiging. Onderlinge eenheid gaat al meer wijken. Een huis wat tegen zichzelf verdeeld is, zal niet blijven bestaan. Men kan zeggen dat dat niet zo erg is. Heeft het voorgeslacht dit verdiend? Wat hebben we door de goedheid, de genade van de Heere, te danken aan het voorgeslacht? Staande op de kansel of zittend voor de kansel. Zo alleen is er toekomst en mag de Heere verwacht worden in alles en voor alles. Zeker, onze kerkelijke muren zijn niet het einde van alle tegenspraak.

Maar wel het beginsel van de kerken: de Schriftuurlijke, confessionele, bevindelijke prediking. Is er tevredenheid met wat men heeft of hoort, dan heeft men te vrezen. De Heere zegt: gij hebt de naam dat gij leeft, maar gij zijt dood. Maar van worstelaars, van schriftgetrouwen zegt de Heere; gij hebt kleine kracht en gij hebt Mijn Woord bewaard en hebt Mijn Naam niet verloochend. Omdat gij het Woord Mijner lijdzaamheid bewaard hebt zo zal ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking die over de gehele wereld komen zal om te verzoeken die op de aarde wonen.

Het komt aan op het bewaren van het Woord: theologisch, ethisch en sociaal. Bewaren zoals het gegeven is: onveranderd, onverkort. Een Lamp voor de voet en een Licht op het pad.

M.C. Tanis

ROEPING VAN CHRISTUS TOT VISSER DER MENSEN

"En Hij zeide tot hen: Volgt Mij na en Ik zal u vissers der mensen maken." Matthéus 4:19

Moment van deze roeping

In vers 18 lezen wij: *"En Jezus wandelende aan de Zee van Galilea..."* Nadat, Hij zelf gedoopt was door Johannes en gezalfd met de Heilige Geest om Koning van Zijn Kerk te zijn. Nadat, Hij zelf verzocht was van de duivel, als een eerste aanval op het Koninkrijk der Hemelen. Nadat, zijn voorloper Johannes de Doper was overgeleverd in de gevangenis. Nadat Hij zelf teruggekeerd was naar Galilea, om daar naar de profetie Zijn werk te gaan beginnen, als een licht schijnende in de duisternis. In de duisternis van diep verval van eigenwillige godsdienst en allerlei heidense gewoonten. Nadat, Hij zelf begon te prediken en te zeggen: *"Bekeert u, want het Koninkrijk der Hemelen is nabij gekomen."* Na dit alles gaat Hij vier mannen roepen om achter Hem aan te komen, met de belofte van hen vissers der mensen te maken. Dat moment spreekt ons van de inzet van de Heilige Oorlog tussen het Koninkrijk der hemelen en het Koninkrijk der duisternis. Met als inzet: de waarachtige bekering van zondaren. Dat dient ook vandaag nog het doel te zijn, als een kandidaat bevestigd zal worden tot dienaar des Woords. De Heere Jezus schakelt in die strijd deze vier mannen (Simon, Andreas, daarna Jakobus en Johannes) in. Op het moment van hun

roeping, ontmoeten ze geen "onbekende Jezus". Hij is hun al geopenbaard. (Johannes 1:35) Daar lezen we van de tijd dat ze onder de bediening van Johannes de Doper zijn geweest en Hem kregen aangewezen als het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegdraagt. Is dat geen belangrijke voorwaarde om een visser der mensen te worden. Dat je zelf iets weet van de toelidende weg, van het zondeontdekkende werk der wet en de openbaring van Christus, als de enige weg der zaligheid. Hoe zou je anders kunnen preken?! Nu is het dan zover, dat ze daartoe geroepen worden en wat krijgen ze dan voor een opdracht?

De opdracht in deze roeping

"Volg Mij!" In deze opdracht richt Hij allereerst de aandacht op zichzelf, als de Herder die voorop gaat; als de Leidsman, die de koers bepaalt; als de Meester, die de les voorschrijft; als de Opziener, die opzicht houdt en in bescherming neemt. Hij is het die met koninklijk gezag en liefdemacht roept: *"Volg Mij"*. Waarin moet Christus dan nagevolgd worden, in bijzonder toegespitst op de taak om een visser der mensen te worden? Er zijn bepaalde dingen, waarin Hij uniek is geweest en niet nagevolgd kan worden. Hij Zelf was het vleesgeworden Woord, de Middelaar Gods en der mensen. Hij alleen kan in eigen kracht zondaren bekeren en wonderen verrichten, die Zijn prediking bevestigen. Er zijn echter zaken waarin Hij wel na te volgen is. Dan

is dat niet een zaak van imitatie, maar van gezindheid. *"Dat gevoelen zij in u hetwelk in Christus Jezus is."* (Filipp. 2:5) Drie dingen:

1. De Navolging in Zijn prediking. Hij deed dit in een dienstknechtsgestalte, nederig, vol van liefde tot de wil van Zijn Vader en de zaligheid van zondaren. Hij predikte het Woord. Hij was machtig in de Schriften. De inhoud wordt in vers 17 kort weergegeven: de bekering tot God en de komst van het koninkrijk der hemelen. Hij schroomde niet om de zonden aan te wijzen en het oordeel te prediken. Hij liet niet na om de verschrikkingen van de hel te tekenen. Hij nodigde uit om tot Hem te komen en de zaligheid alleen in Hem te zoeken en te vinden. Hij was de Gezant, één uit duizend om de mens de rechte plicht te verkondigen. Hij kende de taal van een heilig en rechtvaardig God en een doemwaardig schuldig zondaar. Zo kon Hij als Middelaar optreden. Hierin is Hij voor iedere prediker een voorbeeld ter navolging. Om te verstaan wat God wil en eist, naar Zijn rechtvaardig oordeel. Om te weten wat de positie is van een zondaar, die voor God niet kan bestaan. Om te wijzen op Hem, Die aan Gods recht voldoet. Om te beleven wat het is om alleen door het geloof gerechtvaardigd te worden.

2. De navolging in Zijn omgang met zondaren. Hoe Hij ze opzocht, met het doel ze zalig te maken. Hoe Hij in alles de wereld wist te verzaken en zich openbaarde als de ware zielsarts. Hij at en dronk met zondaren, niet om door hen besmet te worden, maar hen tot God te bekeren. Hij leed onder hun onbekeerlijkheid, Hij was diep bewogen over hun verloren toestand. De onderherders moeten oppassen dat ze niet besmet worden door de zondesfeer, waarin ze zondaren aantreffen. Zij dienen erop te letten, waarin zondaren verkeren en steeds weer in herinnering te brengen hoe ze zelf waren, toen ze nog onbekeerd waren. Diep medelijden hebben met hun treurige toestand en alles gebruiken om ze te behouden. Daarom: *"Volg Hem na!"*

3. De navolging in Zijn levenswandel. Wij lezen in 1 Petrus 2:21-23 *"Want hier toe zijt gij geroepen, dewijl ook Christus voor ons geleden heeft, ons een voorbeeld nalatende, opdat gij zijn voetstappen zoudt navolgen; Die geen zonden gedaan heeft en daar is geen bedrog in zijn mond gevonden; Die als Hij gescholden werd niet weder schold en als Hij leed niet dreigde; maar gaf het over aan Dien die rechtvaardig oordeelt."* Volg Hem na in het kruisdragen, niet borgtochtelijk, maar wel *"heilighend"*. Om te sterven aan menseneer en roem, aan wereldmin en aardse populariteit. Om te zwijgen, zoals Hij, om te buigen

zoals Hij, om geduldig te zijn zoals Hij, om nederig te zijn, zoals Hij. Bij Hem is dat volmaakt aanwezig. De HEERE leidt Zijn volk en knechten in wegen, waarin ze geoefend worden tot de navolging van Christus. Dan zendt de HEERE "tegenheden", juist dan komt ons goddeloze vlees openbaar (hoogmoed, ongeduld, onwilligheid, boosheid, haat). In plaats van ootmoed, gewilligheid, verdraagzaamheid, goedheid, liefde. Dan wordt ons vlees (ook domineesvlees) blootgelegd, om te leren dat de ware liefde en gezindheid van Christus niet op onze akker groeit. Het is een vrucht uit de Ware Wijnstok Christus. Gods Geest doet ons dan bidden: "O, Zoon maak ons Uw beeld gelijk". Om uit Hem bediend te mogen worden. In die weg maakt Hij de belofte waar: "en Ik zal u vissers der mensen maken."

De belofte bij deze roeping

"En Ik zal u vissers der mensen maken". Dat ziet allereerst op de bekwaamaking. Ik zal.....maken. Hij zal het doen. Door bevindelijk onderwijs, juist in het licht van het voorgaande, namelijk van de navolging. Wegen van beproeving om anderen te verstaan en geestelijk tot heil te zijn. "Wat Ik nu doe weet gij niet, maar na dezen zult gij het verstaan." Op de school van het lijden, van de strijd, van de aanvechting wordt de praktikale theologie geleerd. Door Mijn Geest, Die het licht van Gods Woord doet schijnen op mijn pad. Die Geest, die zalft en bekwaammaakt, nuttige lessen uit het Woord haalt en uit de wegen des HEEREN. Het ziet in de tweede plaats ook op de arbeid zelf: een visser der mensen. Een bekend beeld voor de discipelen, die zelf het vissersvak uitoefenen. Een moeizaam werk, afhankelijk werk, dat veel geduld vraagt, geloof en volharding. Een vak dat niet zonder materiaal is; een net, touwen, haken, lokvoer, een stok. Zo geeft de HEERE aan de vissers der mensen Zijn Woord. Zijn wet, om zorgeloze zondaren te ontwakken uit hun zondeslaap, te verjagen uit hun schuilplaatsen en ze te drijven naar het net van het Heilig Evangelie van genade in Christus Jezus. Het is een vak, dat niet zonder viswater is. Het viswater is de wereld, een zee van mensen, zwemmend in hun element van zonde en ongerechtigheid, van sport, werk, huis, geld, eigenwillige godsdienst, enz. Onwillige zondaren, die niet in het net van het evangelie gevangen willen worden. Zij zullen verloren gaan, als ze niet gevangen worden. Hoe dienen de geroepen vissers der mensen er alles aan te doen om ze te vangen, al hun materiaal in te zetten, al hun visserskunst aan te wenden, om zondaren te redden. Het is een arbeid, die niet zonder hoop zal

zijn, met de stok van de wet en het lokvoer van het evangelie zal er gevangen worden. Daar zijn er die klagen dat ze een te groot zondaar zijn, met een berg van zonde en schuld. Stel het lokvoer van Zacharia 4: 7 er tegenover: "Wie zijt gij o grote berg? Voor het aangezicht van Zerubabel zult gij worden tot een vlak veld, want hij zal de hoofdsteen voortbrengen met toeroeping: genade, genade zij derzelve." Daar zijn er die klagen dat ze zwak, onwaardig en een onmachtig zondaar zijn. Plaats het lokvoer ervoor van Jes. 41:14: "Vreest niet, gij wormke Jakobs, gij volkse Israëls; Ik help u, spreekt de Heere en Uw Verlosser is de Heilige Israëls." Voor een ellendig en nooddruftig zondaar is er het lokvoer uit Jes. 41:17,18 "De ellendige en de nooddruftige zoeken water, maar daar is geen, hare tong versmacht van dorst, Ik de HEERE zal ze verhoren; Ik de God Israëls zal ze niet verlaten; Ik zal rivieren op de hoge plaatsen openen." Bent u een arm en blind zondaar, die niet weet welke weg hij in moet slaan. Jes. 42:16 "Ik zal de blinden leiden door een weg die ze niet geweten hebben, Ik zal ze doen treden door de paden, die ze niet geweten hebben." Bent u ermee verlegen dat u geen hart hebt om te bidden? Zach. 12:10 "Over het huis Davids en over de inwoners van Jeruzalem zal

Ik uitstorten de Geest der genade en der gebeden." Bent u als een stuk dorre aarde en een dorstige wildernis. Hier is het lokaas: Jes. 44:3 "Ik zal water gieten op het dorstige en stromen op het droge." Bent u een geplaagd zondaar, gekweld met allerlei atheïstische ongeloofsgeachten, lasteringen en vijandschap. Zie toch Openb. 22:2 "De bladeren van de Boom des Levens zijn tot genezing der heidenen." (Deze voorbeelden zijn ontleend aan een preek van Mr. Ralph Erskine met als titel "de zwangere belofte") Ga zo vissen! Kon het zijn, als een gevangene des HEEREN, zelf gevangen uit de modderige wateren van zonde, wereld en zelfliefde. Spurgeon schrijft ergens: "Bekeerde stropers zijn de beste jachtopzieners, bekeerde zondaren zijn de beste predikers." Gemeente laat u zo vangen!

Samenvatting van de preek, gehouden tijdens de bevestiging van kandidaat A. Hoekman.

K. Visser

SAMENVATTING PREEK A. HOEKMAN

Tekst: Lukas 5:4-6, 8, 10b: *'En als Hij afliet van spreken, zeide Hij tot Simon: Steek af naar de diepte, en werp uw netten uit om te vangen. En Simon antwoordde: Meester wij hebben de gehele nacht over gearbeid en niets gevangen; doch op Uw woord zal ik het net uitwerpen. En als zij dat gedaan hadden, besloten zij een grote menigte vissen, en hun net scheurde. En Simon Petrus, dat ziende viel neder aan de knieën van Jezus zeggende: Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens. En Jezus zeide tot Simon: Vrees niet; van nu aan zult gij mensen vangen.'*

Gemeente,

In de dienst van bevestiging lag de nadruk op de roeping van Christus tot visser der mensen. Nu horen we vanuit Lucas 5 hoe Christus zulke vissers van mensen persoonlijk onderwijs geeft met het oog op hun taak. We schrijven bij de tekst: Een visser der mensen door Christus onderwezen. 1. Een beproefde visser. 2. Een verootmoedigde visser. 3. Een in dienst genomen visser

ad 1. Een beproefde visser

De hele nacht heeft Petrus gevist maar niets gevangen. Aan de oever van het meer van Galilea spoelt hij de netten en maakt alles weer klaar voor de volgende nacht. De Heere Jezus vraagt aan Petrus om een eindje met Hem van de kant weg te varen vanwege het opdrin-

gen van de schare. Nadat Christus Zijn onderwijs aan het volk beëindigd heeft blijft Hij alleen met Petrus en beveelt hem: 'Steek af naar de diepte, werp uw netten uit om te vangen.' Een wonderlijke opdracht. De dag is immers niet geschikt om te vissen. Een ervaren visser zou er zijn schouders voor ophalen. Maar voor Petrus is het een bevel uit de mond van zijn Meester. Daarom antwoordt hij: 'Meester'. Daarmee spreekt hij uit dat de Heere zijn leidsman, zijn meerdere is. Hij is immers een volgeling van de Heere Jezus geworden. Binnen dit kader brengt hij zijn bedenkingen tegen deze opdracht naar voren. 'Meester, wij hebben de gehele nacht over gearbeid en niet gevangen'. Voor het verstand van hem die de praktijk

door en door kent is het dwaasheid. Wanneer er geen band met de Heere was geweest had Petrus makkelijk nee kunnen zeggen. Maar... er is wel een band met de Heere Jezus. Wanneer hij zijn bedenkingen naar voren brengt, klinkt daarin zijn geloofsworsteling door met het bevel van de Heere. Let wel, die worsteling wordt wel van begin af aan gestempeld door de uitroep: 'Meester!' Daarin klinkt ten diepste door: 'Hier ben ik'.

Wat is het geheim van deze geloofs-gehoorzaamheid? In de beproevende opdracht openbaart de Heere aan Zijn discipel dat Hij weet van die vruchteloze nacht. Dit wordt door het ware geloof verstaan. Daarom horen we Petrus zeggen: 'Doch op Uw woord zal ik het net uitwerpen.'

Petrus gaat met zijn schip het meer weer op en werpt de netten uit op klaarlichte dag. Het resultaat is een wonderbare visvangst! De netten scheuren vanwege de hoeveelheid. Er komt een tweede boot langszij en samen brengen ze de vangst aan wal.

ad 2. Een verootmoedigde visser

Petrus ziet dit alles en valt neer voor de Heere Jezus en zegt: 'Heere ga uit van mij, want ik ben een zondig mens.' In het wonder van de visvangst op klaarlichte dag weet Petrus zich geconfronteerd met het goddelijke gezag van Christus. Petrus spreekt de naam Heere uit. Daarmee *erkent* hij Zijn goddelijk gezag. Hij belijdt Christus als Heere.

Dit gaat samen met een diep verstaan van eigen zondigheid. Petrus doorleeft dat de band met de Heere van zijn kant niet kan bestaan vanwege zijn zondigheid en dat hij het niet waard is in de dienst van Jezus te staan. Deze ervaring zullen we hebben wanneer de Heere voor het eerst in het leven komt. Dan zal ik weten hoe groot mijn zonde en ellende is. Uit de verootmoediging van Petrus blijkt dat deze ervaring in het leven van de gelovige juist zijn verdieping

krijgt door het onderwijs van Christus. Maar -let daarop- wanneer Petrus dit belijdt, doet hij dit vallende aan de knieën van Jezus. Door het onderwijs van Christus valt Petrus voor Hem neer als een onwaardige die Hem nodig heeft en niet kan missen.

Tot zulk een onwaardige die voor Hem neervalt zegt Hij: Vrees niet! Christus alleen kan dit zeggen en zegt dit tot allen die zo voor Hem neervallen.

ad 3. Een in dienst genomen visser

De Heere zegt vervolgens tot Petrus: 'Van nu aan zult gij mensen vangen.' Door het visnet van het evangelie zal hij mensen, die de eeuwige ondergang tegemoet reizen, vangen, waardoor ze eeuwig zullen leven.

Dit werk, geliefde gemeente van Kralingen mag in uw midden voortgaan. Daarbij gaat het niet om dominees maar om het werk van de Heere dat verder gaat. Het visnet wordt onder ons uitgeworpen. Bent u reeds gevangen? Velen weten niet wat het is om in het visnet gevangen te raken. Niet alleen buiten de kerk maar ook in de kerk. Er wordt wat afgepraat over het visnet en de visser die het hanteert. Het visnet van het evangelie komt in een dringend appel tot u: 'Laat u met God verzoenen.' 'Hoe weet ik of ik gevangen ben?' Leg uw leven dan eens naast het onderwijs dat Petrus van de Heere kreeg. Wanneer u hier iets van kent dan weet u ook iets van het 'vrees niet' uit Zijn mond. Daarbij komt dat we dan ook zullen ervaren dat de Heere doorgaat met Zijn onderwijs. Kennen we iets van dit doorgaande onderwijs?

Gemeente, vanaf vandaag mag ik in uw midden als visser der mensen gaan arbeiden.

Van mij is geen enkele verwachting. Doch op Zijn Woord, zal ik het net uitwerpen.

Amen.

weldaden van Gods genade verzegelt aan de ziel. De Geest van de verzegeling stort de liefde van God uit in het hart, Hij brengt tot de hartelijke geloofs-erkenning en Hij verlevendigt de hoop op de erfenis die wacht.

Baarnse pinksterpreek

Met name de wijze waarop de hervormde ds. I. Kievit hiervan getuigenis geeft in zijn preek uit 1928 is indrukwekkend. Uit alles blijkt dat hij zelf geen vreemde was van de rijke bediening van Gods Geest. Ik wijs nog op enkele aspecten die hij in dit verband noemt.

Allereerst wijst hij erop dat het werk van de Heilige Geest niet los gezien moet worden van de kennis van de Heere Jezus Christus. We moeten onderscheiden in het fundament en al het andere dat de Heere geeft. "Ge moet echter niet menen dat mijn vaste hope steunt op het zegel des Geestes, neen, maar op het bloed van de Zoon. De Geest neemt nooit de plaats in van de Zoon, maar stelt ons vast in de Middelaar. Verzegeld in Christus! In welke gij ook zijt verzegeld, nadat gij geloofd hebt. Zo is dan de verzegeling geen verdringing van Christus." Het is juist een des te vaster maken van het kind van God aan Hem!

Een belangrijk punt is dat de Heilige Geest in dit verband genoemd wordt het onderpand van de erfenis die wacht. De Heilige Geest is de goddelijke garantie van de erfenis die is toegezegd. Een waarborg uit de hemel! Zo waar als de Heere leeft, zo waar zal de erfenis van Gods beminden hun niet ontgaan! Ds. I. Kievit verwijst naar een veelzeggende uitspraak: "Zou God Zijn Woord verbreken, dan zou God geen God meer heten. Een oude christin sprak op haar sterfbed, toen haar werd gevraagd of ze nog niet zou kunnen omkomen, dit juiste woord: dan zou God meer verliezen dan ik. Want ik zou mijn ziel kwijt zijn, maar God Zijn eer."

De Heilige Geest Zelf is het onderpand. We mogen ook zeggen: het vooruitgeschoven deel, een aanvankelijk bezit. En daarmee de garantie dat de rest ook daadwerkelijk komen zal. De Heilige Geest geeft Gods kinderen de geloofsvrijmoedigheid dat ze zullen ingaan in het hemels Koninkrijk, nu nog door het geloof en in hope, maar weldra in aanschouwen. "Zie", aldus ds. Kievit in zijn pinksterpreek, "dat is het gebracht worden in het wijnhuis. Het ingaan in de binnenkamers van de Koning. Die God is onze zaligheid. Dan verheugen we ons de ganse dag in Zijn Naam en worden door Zijn gerechtigheid verhoogd. Dat zijn onze Pisga's, waar niet alleen een blik wordt geworpen in het beloofde land, maar ook de vijgen en granaatappelen en de druif van Eskol wordt

DE VERZEGELING MET DE HEILIGE GEEST (4)

De vorige keer luisterden we naar twee dienaren van het Woord uit de vorige eeuw in hun prediking over dit thema: de Londense dr. D.M. Lloyd Jones [† 1981] en de prediker uit Baarn ds. I. Kievit [† 1954]. De overeenkomst in hun benadering is dat ze allebei spreken over een nadere weldaad, een bijzonder genadebewijs van de Heere aan (nee, niet aan alle maar aan een deel van) de Zijnen. De bewuste inwoning van de Heilige Geest zien zij als iets extra's. Niet behorende tot het wezen maar eerder tot

het welwezen van het geloof. De Heilige Geest als de Geest van de Vader en van de Zoon deelt Zich op een krachtige en onmiskenbare wijze mee aan de ziel van de door God gekende. Al eerder was er de kennis van de heilige God in Zijn eisend recht en in Zijn strenge rechtsgeving. Maar ook was er de openbaring van de Zaligmaker Christus in Wiens Naam er zaligheid en vergeving der zonden is. Maar nu wordt het Pinksteren in de ziel. Namelijk als de Heilige Geest komt als de Trooster, als Degene die de

geproefd. Bedauwd door een liefelijke Geestesdauw, in de schemering van de eeuwige dag, beluisteren wij het ruisen van de eeuwige vrede, die hart en zinnen bewaart in Christus Jezus."

Tot slot wijst deze prediker erop dat het ontvangen van deze weldaad een heilige plicht meebrengt. "Och, of nu al wat in mij is, Hem prees. Mocht er zijn een tedere wandel voor Zijn aangezicht, volk des Heeren, geroepen uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht om te verkondigen Zijn deugden. Mogen alle godzalige tongen vaardig zijn, om Zijn lof te vertellen en hun oren open om Zijn lof gaarne te horen!"

enkele vragen

Tot zover iets uit deze bijzondere preek van de 40-jarige ds. Kievit van Baarn. Ik gebruikte eerder de typering 'indrukwekkend'. Ja, want op bijzondere wijze komt de krachtige en overstelpende werking van Gods Geest erin tot uitdrukking. De Geest die de Vader en de Zoon verheerlijkt. En die de erfenamen voortstuwt in de hoop op het pand dat in de hemelen voor hen bewaard wordt. De Heilige Geest is in deze preek de Geest die de eeuwigheid brengt in de tijd, die een stukje hemel op aarde geeft, namelijk in de harten van Gods kinderen. De deugden van de drie-enige God worden in deze kennis hogelijk verheerlijkt.

Ondertussen maakt ds. Kievit in zijn benadering wel enkele theologische keuzen. Onder meer deze dat de bewuste inwoning van de Heilige Geest een extra-ordinaire genadeweldaad is. De verzegeling met de Heilige Geest is volgens hem te zien als iets extra's. Let wel: een voorrecht dat niet aan elk kind van God in die mate wordt geschonken.

Hier zouden wel enkele vragen gesteld kunnen worden. Is het vol te houden in het licht van de gehele heilige Schrift om te onderscheiden tussen verzegelde en onverzegelde kinderen des Heeren? Wordt een dergelijke onderscheiding gesteund door het gehele spreken van Gods openbaring? Wat zijn de consequenties er eigenlijk van?

Verder: hoe is eigenlijk de verhouding tussen de verzegeling met de Heilige Geest enerzijds en het geloof anderzijds? De apostel Paulus legt dat verband immers met zoveel woorden.

De Statenvertaling spreekt in Efeze 1: 14 nadrukkelijk over "nadat gij geloofd hebt..." Maar kan het wel staande gehouden worden om dat woordje 'nadat' zo veel accent te geven. Is de tijdsvolgorde ook wel zo bedoeld in de Griekse grondtekst? De kanttekeningen lijken die orde immers wel iets te nuanceren: "Of: als gij geloofd hebt. Want deze verzegeling des Geestes geschiedt

door het geloof en op het geloof."

Nog een vraag: wat is de functie van Gods beloften in dezen? Noemt Paulus in zijn brief aan de gemeente van Efeze de Heilige Geest niet: 'de Heilige Geest der belofte'? Is het dan wel terecht dat ds. Kievit met nadruk stelt dat deze verzegeling niet is een bevestiging der beloften Gods in het Woord geopenbaard? Wordt hier niet een scheiding aangebracht die niet gemaakt mag worden?

Trouwens: hoe werd eigenlijk door de predikers van de Nadere Reformatie over dit onderwerp gepreikt en geschreven? Komen we bij hen dezelfde accenten tegen? En heeft de reformator Calvin, die machtige Schriftuitlegger, ons in dezen nog iets te zeggen? Heeft ook iemand als John Owen (wel genoemd de puriteinse Calvin) niet veel over het werk en de betekenis van de Heilige Geest geschreven? Hoe waren zijn gedachten in dezen?

Hoe het ook zij, we zijn met dit thema nog niet klaar. Ik zou de volgende keer met u eerst eens even een rondblik bij de mannen van de Nadere Reformatie willen maken. En daarna Calvin bevragen. Overigens niet anders dan met de intentie om het spoor van de heilige Schrift in dezen te gaan. Alleen Gods eigen Woord immers schenkt ons de ware wijsheid.

Laat overigens wel helder zijn: veel respect heb ik voor de geestelijke kennis die en het geheiligde inzicht dat ds. I. Kievit heeft ontvangen in de wegen die de Heilige Geest gaat. We mogen wel ja-

loers zijn op de innigheid en betrokkenheid waarmee hij de geestelijke gangen van Gods volk beschrijft. Wat in 1928 gold, geldt bijna tachtig jaar later niet minder.

Ik besluit met een gedeelte uit de preek waaruit ik al overvloedig citeerde. Het spreekt voor zichzelf. "Mijn hoorders, bedrieg u niet voor de eeuwigheid. Onkunde, Gezeggelijk, Praatziek en Bijloper (figuren uit Bunyans Christenreis, JMJ K) zullen niet ingaan door de poorten van de stad. Er kan geen "mijn" zijn zonder verlies van het "ik". Zeker, we weten wel dat menigeen houdt van een ruim Evangelie, maar verwerpt de doorgang door de engte. Zij bedriegen zich dan voor eigen rekening. Maar, zijt gij wellicht gebogen en verslagen onder de last uwer zonde, weet dan dat gij niet behoeft om te komen om enig gebrek in het Lam. De rivier Gods is vol water. Uw schuld is kleiner dan de kracht van het offer. Werd die last u eens waarlijk te zwaar. Weer een ander zoekt te leven bij de kenmerken der genade en komt nimmer tot vastheid van staat, omdat die vastheid alleen ligt in Christus. Nodig hebt gij uit uzelf in een ander over te gaan. Een derde kent een komende en gaande Jezus, maar geen verzoend God. De Geest des Heeren brenge u af van al uw gestalten om de rust te leren kennen in Christus. Wij die geloofd hebben, gaan in in de rust."

J.M.J. Kievit

EEN BOZE TIJD.

Bovenstaande woorden zijn van de profeet Amos, die zijn waarschuwend stem verheft in Bethel, waar koning Jerobeam de kalverendienst had ingevoerd. Het is een boze tijd vanwege de eigenwillige godsdienst, waarmee het volk dacht Gode aangenaam te zijn. Het was ook een boze tijd vanwege de vele zonden van onrecht en verdrukking. Tenslotte was het een boze tijd omdat "de verstandige" er het zwijgen toe deed. Ik wilde in dit artikel iets zeggen over de woorden van Amos 5:13. Daar lezen we: "Daarom zal de verstandige te dier tijd zwijgen, want het zal een boze tijd zijn".

We zouden met de kanttekenaren van de Statenvertaling kunnen denken aan een stilzwijgen van de rechtvaardigen onder Gods welverdiende oordelen. Nu is het op zichzelf waar dat Gods kind leert dat de Heere rechtvaardig is in al

Zijn wegen. Het is genade als een van nature opstandig mens leert zwijgen onder de tegenspoeden en Gode niets ongerijmds kan toeschrijven. Leren Gods kinderen niet de Heere toevallen in Zijn rechtvaardigheid? Leren ze het ook niet eerlijk belijden dat de Heere geen onrecht zou doen als God de hele wereld zou passeren, juist omdat de ganse wereld voor God verdoemelijk is?

Hoe waar dit alles ook is, op deze zaken ga ik nu niet nader in. Allereerst omdat ik er al eens eerder uitvoerig over heb geschreven en heb benadrukt dat een toevallen van Gods heilig recht het roepen om Gods genade niet uitsluit. Denk aan Habakuk: In den toorn, gedenk des ontfermens. Maar in de tweede plaats omdat Amos wat anders bedoelt dan een stilzwijgen van Gods kinderen, de "verstandigen", onder Gods rechtvaar-

dige oordelen. Moeten we het dan zo opvatten dat het een oordeel van God is dat de rechtvaardigen niet meer (mogen) spreken? Ik dacht van niet. Want dat zou immers betekenen dat God Zelf zou zwijgen. En Hij was het juist Die Zijn knecht Amos vanuit Judea naar het tienstammenrijk zond om te profeteren en zijn stem duidelijk te verheffen. God zweeg juist niet! Dat kan Hij overigens wel doen, ook naar recht! En dat zou vreselijk wezen!

Wat de profeet Amos dan wel bedoelt? Wel, hij tekent hierin het boze van zijn tijd: God spreekt (gelukkig) nog, maar de verstandigen zwijgen! En dat is ook erg! Het is schuld. Dat stilzwijgen moet verbroken worden!

Natuurlijk zijn er allerlei redenen aan te voeren door die verstandigen zelf, waarom zij zwijgen. Zij zouden kunnen wijzen op het feit dat ze toch geen gehoor vinden. Hun woorden van waarschuwing worden verworpen. Lees maar Amos 5:10 "Zij (de inwoners van Bethel) haten in de poort degene die bestraft en hebben een gruwel van dien, die oprecht spreekt". Gods kind zou ook kunnen besluiten uit machteloosheid te zwijgen omdat de bozen toch in de meerderheid zijn. Men zou ook kunnen zwijgen uit moedeloosheid: het kwaad is al zo ver gevorderd en de maatschappij zo verrot, dat houdt niemand meer tegen.

We kunnen er echter niet omheen dat het onjuist is dat de verstandigen zwijgen. Dat is juist zeer onverstandig. Spreken moet, zolang God het niet verbiedt, ook al zijn de dagen boos en ook al is het kwaad diep geworteld in de samenleving en ook al wordt er naar de stem van de minderheid der verstandigen niet meer gehoord!

Neem Amos zelf eens. Hem werd door de valse priester Amazia het zwijgen opgelegd, maar Amos gaat hem des te directer toespreken. Neem de apostelen die te horen kregen dat ze niet meer in "die Naam" mochten spreken: "Wij kunnen niet laten te spreken", Hand. 4:20. De apostelen waren beziel met de Heilige Geest en daar heb je het! Die Geest had ook Amos en die Geest had ook Micha, die zei: "Maar waarlijk, ik ben vol kracht van de Geest des Heeren; en vol van gericht en dapperheid, om Jakob te verkondigen zijn overtreding en Israël zijn zonde", Micha 3:8.

Zitten we met de overdenking van deze dingen niet midden in onze eigen tijd? Er wordt veel gebabbeld, gekletst, gezwetst. Maar er wordt ook veel gezwezen! En juist door diegenen die wat te zeggen hebben! Laat de hand in eigen boezem mogen gaan! En laat het tekenen van deze nood ons uitdrijven tot de Heere om Zijn onmisbare Geest!

Laten we eens beginnen in de kleine kring van onze gezinnen en families en gemeenten. Wordt Gods Naam nog openlijk groot gemaakt bij uitreddingen? Worden de kinderen vanuit de liefde en de gunning opgeroepen de Heere te vrezen? Worden de kinderen nog gewaarschuwd door ouders en grootouders en worden zorgeloze en koude ouderen nog gewaarschuwd? Spreekt men nog van de wegen des Heeren? Wordt er met elkaar gesproken na de kerkdienst over de preek? Wordt er nog wat gezegd als Piet om 2 uur 's nachts thuis komt? En binnen de gemeente? Als we dingen waarnemen die onjuist, onbijbels zijn, spreken we dan? Of zeggen we: daar moet de dominee nodig eens achter aan! Is er toezicht op elkaar en een waarschuwen van elkaar met het oog op de kostbaarheid van onze onsterfelijke ziel en die vreselijke eeuwigheid?

Bij alle (vergader-)rumoer is het zo stil geworden, vindt u ook niet? De verstandige zwijgt. Moeder zucht wel, als zij de dvd's ziet rondslingeren op de kamer van haar kinderen, maar er iets van zeggen: nee hoor! Vader wordt driftig of loopt weg, maar praten met je kinderen: nee hoor!

En dan in de bredere kring van ons werk en onze positie in de maatschappij. Schrijven we die en die minister of dat en dat kamerlid wel eens een brief, of zwijgen we? En hoeveel brieven zou bijvoorbeeld het COC de laatste tijd hebben gekregen van kinderen van God? De lijst is makkelijk aan te vullen.

Het is een boze tijd, waarin we leven. Al Gods geboden worden overtreden, zonder schaamte. Voor de zonde moet steeds meer plaats komen; het wordt

zelfs geen zonde meer genoemd. De mens is zo mondig; het dringt door in onze kringen. De kinderen zijn mondig en de ouders zwijgen. Het gaat alles ook zo verbazend snel, al die zondige ontwikkelingen. Het beslag is weg. Wat maakt nu nog indruk op een mens? Met God en de Heere Jezus wordt ontzettend gespot in de media en in de kunst. Al deze dingen kunnen zo overrompelend werken dat de verstandigen als lam geslagen zwijgen. Het is te begrijpen. Maar het is niet goed te praten. De Geest Die wijsheid en vrijmoedigheid geeft hebben we meer dan ooit nodig. Het gebed om de Geest, om van Hem gelegenheid en genegenheid te vragen om te spreken en om verlost te worden van valse schaamte. We leven inderdaad in een andere tijd dan 100 jaar geleden. Ik las van een dominee die op zaterdagavond een kermistent binnen ging, op een tafel ging staan en een preek liet horen. Er viel een diepe stilte. Er werden er zelfs twee in het hart gegrepen! Als je zoiets leest denk je: als ik dat vandaag eens deed, wat zou er dan gebeuren? Ik zou misschien wel een bekeuring aan m'n broek krijgen vanwege huisvredebreuk! Of is het puur ongeloof zo te redeneren? Durf ik gewoon niet? De tijden zijn inderdaad zeer boos. Vroeger gebeurde het wel dat je een straatje om ging als je de dominee aan zag komen. Zo'n situatie hoeft nou ook weer niet. Maar nu kan het je gebeuren dat ze naar je roepen wie er dood is, omdat je in het zwart loopt. Maar om veel liefde, geduld en wijsheid vragen. In ieder geval niet zwijgen. Zeker vandaag niet en zeker in Nederland niet: O land, land, land, hoor des Heeren Woord!

K. Hoefnagel

HEILIGMAKING

We zijn nog steeds doende enkele opvallende en sprekende lijnen te ontdekken in de Catechismus; dat gebeurt, zoals u zich zult herinneren, in het kader van de leerdienst.

Na stilgestaan te hebben bij de rechtvaardiging, moet er nu ook zeker gesproken worden over de heiliging. Over het verband daartussen bestaat veel onduidelijkheid. Bij anderen, bij ons, bij mij. Dit verband is namelijk diep geestelijk en het is niet zo maar in volle omvang te bevatten. Maar de Catechismus geeft duidelijke accenten.

Waar liggen de knelpunten?

Ik wil het duidelijk maken vanuit de benamingen, die gebruikt worden. Men gebruikte voorheen altijd de aanduidingen: rechtvaardigmaking en heiligma-

king. Deze aanduidingen hebben zich in de loop der tijd gewijzigd. Het is nu: rechtvaardiging en heiliging.

Geen rechtvaardigmaking, maar rechtvaardiging. Want, zo stelt men terecht, men wordt niet rechtvaardig gemaakt, maar men wordt rechtvaardig verklaard. Als de zondaar wordt gerechtvaardigd, verandert er aan hem als zodanig niets. Hij blijft dezelfde goddeloze. Zo is hij tegelijk rechtvaardig en tegelijk ook zondaar.

Maar natuurlijk wil de Heere ook dat de zondaar vernieuwd wordt en dat gebeurt nu in de heiliging. Deze heiliging echter kan wel aangeduid worden als heiligmaking. Want er komt een proces van verandering en vernieuwing op gang. De Heere eist dat ook: Zijt heilig,

want Ik ben heilig. U hebt het vroeger op catechisatie al geleerd: in de rechtvaardiging verandert de zondaar niet, maar dat gebeurt wel in de heiligmaking. Moet na de rechtvaardiging nu de mens zeld aan de slag? Is het nu zijn beurt om vanuit de dankbaarheid de Heere offers te brengen? Of is heiliging ook geheel het werk van de Heere en hebben we er niets aan toe te voegen? Dat zijn de vragen!

Het verband nu tussen rechtvaardiging en heiligmaking wordt heel verschillend ingevuld. De grootste uitschieters vinden we bij Rome. De Roomse kerk maakt de heiliging (eigen werken) tot basis en voorwaarde voor de rechtvaardiging. Dat gebeurt eigenlijk al bij de genade van de doop (*gratia infusa*). U kunt zich voorstellen waar dit toe leidt. Er is pas vastheid aangaande de rechtvaardiging en God wil mij de zonden pas vergeven, als ik een bepaalde mate van heiligheid bezit. Maar het is juist andersom. De rechtvaardiging vormt de grondslag voor de heiligmaking. Bij Rome verdwijnt alles in de mist van de eigen werken; alles is afhankelijk van mezelf. Ik word dan op mijzelf geheel terug geworpen. Mijn zonden worden me vergeven, als ik er zelf al iets aan gedaan heb.

Is dat Rooms?

Heel zeker weten, maar er lopen wel allerlei vertakkingen van deze gedachte naar reformatische christenen, naar u en mij. Dat heeft heilloze gevolgen. We komen daardoor weer opnieuw in het werkverbond terecht. Zondaren moeten op die manier eigenlijk alles zelf doen, alsof er nooit een Zaligmaker was verschenen. Zodoende vallen we terug in het wetticisme.

Hoe kan het dat deze Roomse gedachte ook onder ons voorkomt? De naam Kohlbrugge toont dat al duidelijk aan. Hij heeft zich zijn gehele leven bewogen rond het thema van de heiligmaking. Velen hebben hem ervan beschuldigd dat hij de heiligmaking tekort deed. Hij verklaarde, aldus bijvoorbeeld DaCosta, op de een of andere manier de heiliging te veel vanuit de rechtvaardiging. Hij bedoelde te zeggen dat u, als u echt krachtig hebt mogen geloven in de rechtvaardigende vrijspraak in Christus, dat u dan ook een heilige bent. Hij was er verder ook bang voor dat men zou vervallen tot werkheiligheid.

Hij signaleerde het Roomse streven bij velen. Rechtvaardig willen zijn op grond van eigen heilighedsstrevingen. Vergeving en verzoening laten afhangen van eigen vorderingen. Als mensen vastlopen in de heiliging, verliezen ze het zicht op de vergeving en de zekerheid des geloofs.

Wat zegt de Catechismus hierover?

Ik geef weer wat vraag en antwoord 87 hierover zegt: Aangezien wij uit onze ellendigheid, zonder enige verdienste onzerzijds, alleen uit genade door Christus verlost zijn, waarom moeten wij dan nog goede werken doen?

Antw. Daarom, dat Christus, nadat Hij ons met Zijn bloed gekocht en vrijgemaakt heeft, ons ook door Zijn Heiligen Geest tot Zijn evenbeeld vernieuwt, opdat wij ons met ons ganse leven Gode dankbaar voor Zijn weldaden bewijzen, en Hij door ons geprezen worde.

U hoort in de vraag verlegenheid. Waarom moeten wij goede werken doen? Dat riekt naar dwang, naar een wet, naar Rome.

In het antwoord vinden we in ieder geval twee duidelijke accenten voor ons onderwerp. Hier geen Roomse smet; dat zien we aan het woordje "nadat". Eerst heeft Christus Zijn Kerk met Zijn bloed gekocht (1); nadat dat heeft plaats gevonden, heiligt Hij hen (2). Hij heiligt! Dat geeft duidelijk de volgorde aan; tegelijk ook dat het geen werk van mensen is. Het gaat hier om een logische orde. Christus is ook gegeven tot heiligmaking (1 Kor.1:30). Schriftuurlijk onderwijs in optima forma. Lees het nog eens, als de zin u nog niet duidelijk is!

De praktijk echter is dikwijls heel anders. Wie iets heeft mogen zien en beleven van de vrijspraak in Christus en zodoende de kracht van de rechtvaardiging heeft ondervonden, dreigt telkens weer te vervallen in een vorm van zelfbediening. Het Roomse juk der dienstbaarheid kan menigmaal opnieuw weer knellen. Dat gaat bijna vanzelf; u hoeft er niets voor te doen. U hebt, hoop ik, een tijd gekend dat u mocht leven uit het volbrachte werk van Christus. Er was een drang om de Heere uit liefde en dankbaarheid te dienen. Een vermaak in de dienst van de Heere. Uw hart ging uit tot de Heere Jezus. Zijn dienst vervulde u en de zondag was of is een feestdag. Dat is misschien al lang geleden. Omdat ik van zondag tot zondag veel mensen mag spreken, neem ik dat waar uit hun mond. Iemand zei pas tegen me: Na mijn bekering doe ik meer zonden dan daarvoor. Oude zonden komen boven, de wereld trekt alsof er nooit een bekering geweest is; u merkt steeds meer dat uw zondige natuur niet bekeerd wordt. Het vlees begeert tegen de Geest, also dat u niet doet wat u eigenlijk zou willen doen (Gal.5:17). Hoe u die tekst ook verklaart (het kan op twee manieren), het is en blijft een treurige constatering. De Heilige Geest ontdekt in de heiliging dieper dan ooit. En als we nu geen verbetering zien in ons leven, kunnen we dan toch telkens weer opnieuw, voor de zoveel-

ste keer, staat maken op het bloed van Christus? De zonden moeten toch nagelaten worden? Dan gaat het niet om allerlei openbare kwaden; maar dan gaat het om de macht van het vlees. Paulus riep uit: "Ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde" (Rom.7:14). De dagelijkse zonden verduisteren het zicht op Christus. U hebt de Heilige Geest voor de zoveelste keer bedroefd. Het wordt gevaarlijk als we daaraan gaan wennen en het normaal gaan vinden. Dan leidt het tot een slordig leven. Maar velen gevoelen het wel dat de satan hen met vuisten slaat. Dat kan leiden tot allerlei gevoelens. Men kan er moedeloos onder worden. Voor anderen kunt u het best geloven, maar bij u ligt dat anders. Moedeloosheid heeft echter te maken met ongeloof en zodoende kwijnt daardoor alles weg.

Het echte leven heeft nimmer vrede in deze toestand. Eigenlijk komt men steeds dieper in het moeras en dat lijkt me het beeld van onze tijd. Het zwakt af en wat moeten we nu? Hoe krijgen we weer een ander hart en waar ligt de oplossing? Nog steeds werken aan zelfverbetering? Merkt u soms ook niet dat u eigenlijk weer helemaal onder de wet leeft?

Men zegt dan wel eens: God is gelukkig getrouwd! Alles lijkt toch goed. Maar zijn we daarmee echt boven de nood uit? Paulus zegt dat niet zonder meer zo tegen de Galaten en de Heere Jezus stelt op die manier ook Laodicea niet gerust. Integendeel, Hij zegt dat Hij hen, zonder bekering, uit Zijn mond zal spuwen. Ik kan persoonlijk niet erg meekomen met zovelen, die te snel de bezwaren wegwuiven en de ernst van de situatie ontkennen. Dit geldt voor het persoonlijke en ook voor het geestelijke leven. Het lek lijkt weer boven de waterlijn; het doet geen kwaad meer. Ik denk dan vaak aan de Joden die allemaal om het hardst riepen tegen Jeremia, dat het niet kon bestaan dat de tempel zou vallen. Maar het gebeurde toch.

Hoe dan ook, er is stellig geen andere weg dan de weg te gaan tot Christus. Terug naar de rechtvaardigende kracht van Christus' bloed. Hij vernieuwt naar Zijn evenbeeld, nadat Hij gekocht en vrijgemaakt heeft (antwoord 87). Kohlbrugge zou u daar onmiddellijk op wijzen. Maar hij zei dat wel tot mensen die daar geestelijk mee worstelden. Voor die worstelaars moet benadrukt worden dat Christus heiligt en vernieuwt. Het is Zijn werk. Geef het Hem eens en voor altijd in handen. Hij is toch gegeven tot heiligmaking? Hoor naar Zijn stem, als Hij zegt: Ik heb tegen u dat ge uw eerste liefde hebt verlaten. Maar dan geldt ook Zijn belofte dat niemand hen uit

Zijn hand kan rukken. Zondag 11 zegt zo mooi dat Gods kinderen alles in Hem hebben. Kom vanuit de noden der heiliging tot de vastheid van de rechtvaardiging. Blijf toch niet in uzelf dwalen en wankelen.

Hier zal de rechte prediking uitkomst kunnen bieden.

Door enerzijds telkens weer opnieuw heen te wijzen naar de volkomen offerande van Christus. Hij is heden Dezelfde als gisteren. En dat blijft Hij tot in der eeuwigheid.

Tegelijk zal de prediking ook overtuigend de schuld van Gods levende kerk moeten voorstellen. En dat doen we vaak veel te weinig; zodoende sussen we mensen in slaap.

De vruchten moeten toch openbaren wie we zijn. Als we Christus nodig hebben, moet ook de noodzaak, de diepe noodzaak van Zijn werk gepredikt en beleefd worden. De noodzaak van de heiligmaking! Dan moeten de zonden ook schuld worden, telkens weer. Hoedanig behoorde ge te zijn in heilige wandel. Als de prediking dat niet doet, is de uitwerking noodlottig. Dan ontstaat steeds meer de geest van Laodicea; we zijn dan rijk en verrijkt. Gods levende kerk kan alleen maar wenen en aangedaan zijn over de geestelijke nood van hun hart en over de nood van de kerk.

De Heidelberger zegt ook dat we ons Gode dankbaar zullen bewijzen en Hij door ons geprezen moet worden. Dat gebeurt niet in een werelds leven en het komt tekort als we in slaap geprekeet worden, omdat het toch immers wel goed met ons is. En als die prediking de schuld voorstelt en de mens, kon het zijn, in de nood bengt, dan blijft de volkomenheid van Christus over voor allen die Hem nodig hebben.

Ik ben bang dat we allemaal met elkaar de breuk toch te licht genezen. Op en onder de kansel. Zijn we echt vastgelopen met onszelf? Werd er toen een uitweg in Christus geopend, telkens opnieuw? Die uitweg is er, ook voor onze tijd. Maar er is wel een krachtige geestelijke opwekking nodig, een vernieuwde bediening van de Heilige Geest, Die de hof van de kerk moet doorwaaien. Op die manier worden uw gangen bevestigd en zal er weer eer in ons land, in onze kerk, in ons hart wonen. De getrouwe wachter moet de nood en de schuld van onze geesteloosheid aan de kaak stellen, opdat we het oud vertrouwen mogen voeden en opdat we de onnaspeurlijke rijkdom van Christus temeer mogen zien.

Jaagt de heiligmaking na, zonder welke niemand de Heere zien zal.

P. Roos

PERSBERICHT

Onderwerp: benoeming JWA

Hardinxveld-Giessendam – Het bestuur van het Christelijke Gereformeerde Landelijk Contact Jeugdverenigingen (LCJ) heeft Marieke de Vries benoemd als parttime jeugdwerkadviser.

Marieke (24) woont in Utrecht en werkt in deeltijd aan het Witsius College in Barneveld als docente Engels. Daarnaast rondt ze haar eerstegraads lerarenopleiding in Leiden naar verwachting in de tweede helft van dit jaar af. De afgelopen twee jaar heeft ze het LCJ van binnenuit leren kennen als vrijwilligster voor Handreiking -16. Ze zal voor 60% als jeugdwerkadviser in dienst treden.

Met de aanstelling van Marieke is het team weer op volle sterkte. Dit is ook hard nodig, omdat juist in het achterliggende seizoen het zondagsschoolwerk is ondergebracht bij het LCJ. Het ontwikkelen van nieuw materiaal, het verzorgen van kadervorming voor de zondagschoolleiding en algemene ondersteuning is naar schatting zo'n twee dagen per week extra werk.

Het bestuur is dankbaar dat door deze benoeming de ontstane vacature vervuld kon worden en de werkdruk van de jeugdwerkadvisers weer naar acceptabele proporties terug kan. Samen met Lia Romeijn (0,8 fte) en onder leiding van Maarten van Middelkoop, zal Marieke haar taak in het jeugdwerk met ingang van het nieuwe seizoen oppakken.

Het blijft voor het bestuur een voortdurend aandachtspunt, soms zelfs een zorg, om de benodigde gelden te ontvangen. De huidige bezetting van beroepskrachten is echter noodzakelijk om het werk verantwoord voort te zetten t.a.v. identiteit en kwaliteit.

Door de inzet van deze jeugdwerkadvisers en de tientallen vrijwilligers, hoopt het LCJ dienstbaar te mogen blijven aan de ontwikkeling van het jeugdwerk binnen onze kerken. Het diepste verlangen is dat de Heilige Geest middelen en activiteiten wil gebruiken om te werken in harten van jongeren en hen zo aan Christus zal verbinden.

Bestuur LCJ

Lekker weg op Texel

De Verrassing.nl

Veertien accommodaties, waaronder acht bungalows en vijf nieuwe chalets.

De Noordel

Park achter De Verrassing. Vijf luxe bungalows met veel privacy.

De Noorderhoeve.nl

Twee vakantiewoningen voor zorgvakanties. Ook uitermate geschikt voor minder validen.

Boeken? Bel 0222 31 89 06

Te koop stacaravan op DE HOFSTEE in Nunspeet.

3 jr. oud met 3 sl.k.
op +/- 200 m2
Alles compleet o.a.
wasmachine/droger,
nw. blokhut enz.
Vr. pr. € 24.500.
Inl. 06-50410670